Athanasius von Alexandrien (gest. 373 n.Chr.)

Athanasius werden viele pseud-epigraphe Schriften zugewiesen, darunter auch eine Psalmen-kommentierung:

Expositiones in Psalmos,

die aber nur in Katenen überliefert ist.

Ikone von der griechischen Insel Zakynthos aus dem Jahr 1728

aus: Biblica. Der Bibelatlas, Hamburg 2007, 19.

Codex Parisinus Graecus 139

(Typ 3 - Katene)

fol. 8r

Beginn der Psalterkatene mit Ps 1,1

μακάριος ἀνήρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν

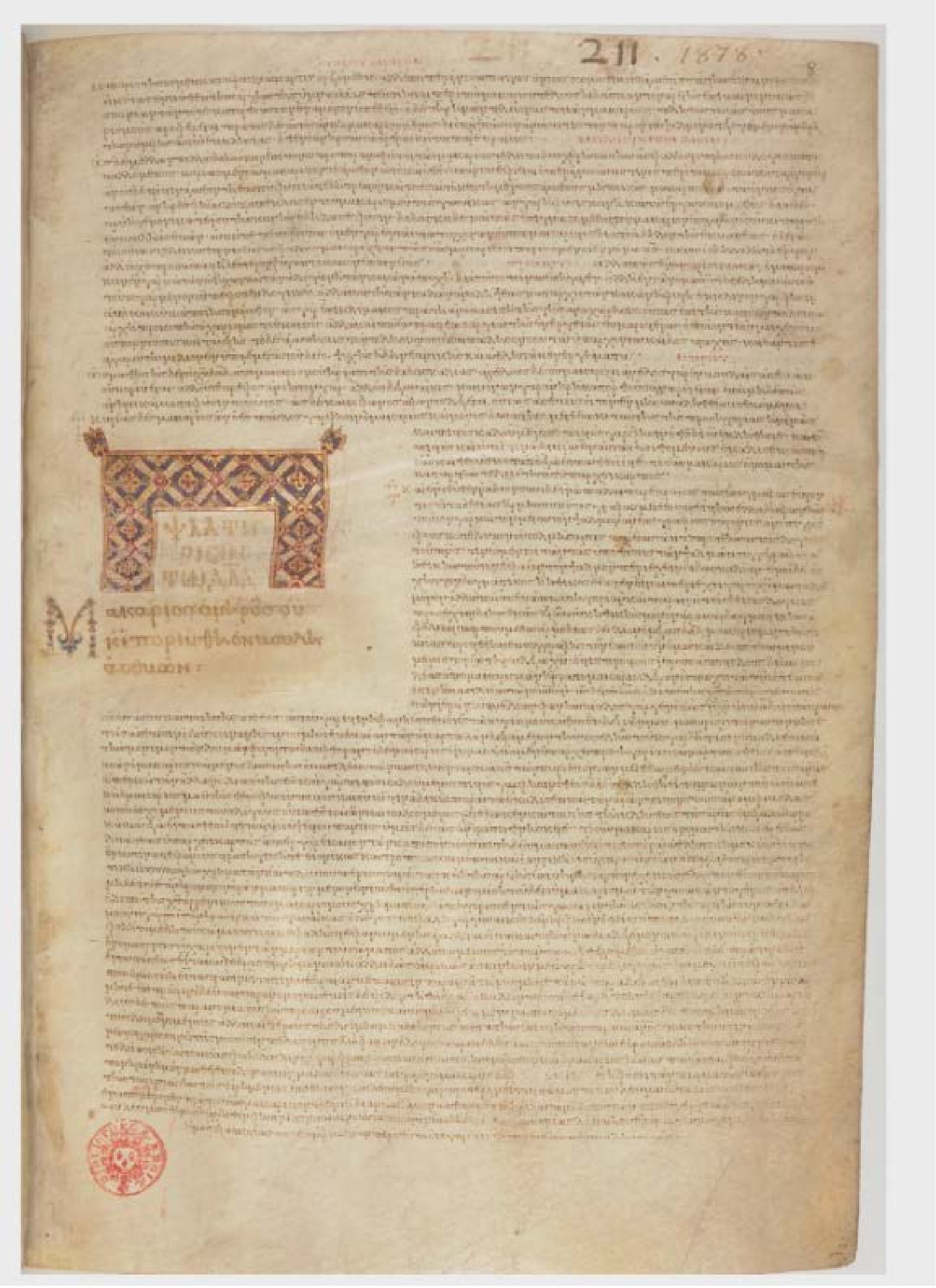

Euseb von Cäsarea

Basilius, der Kappadokier

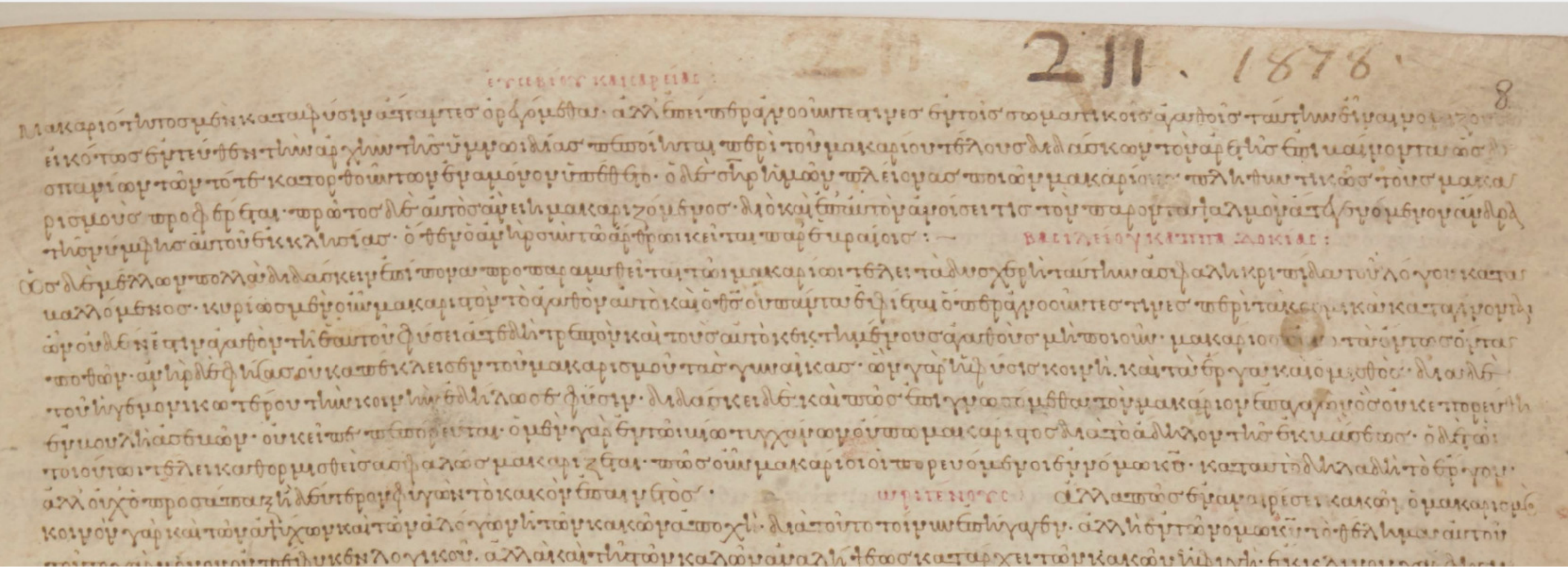

Origenes

(es folgt noch Asterius)

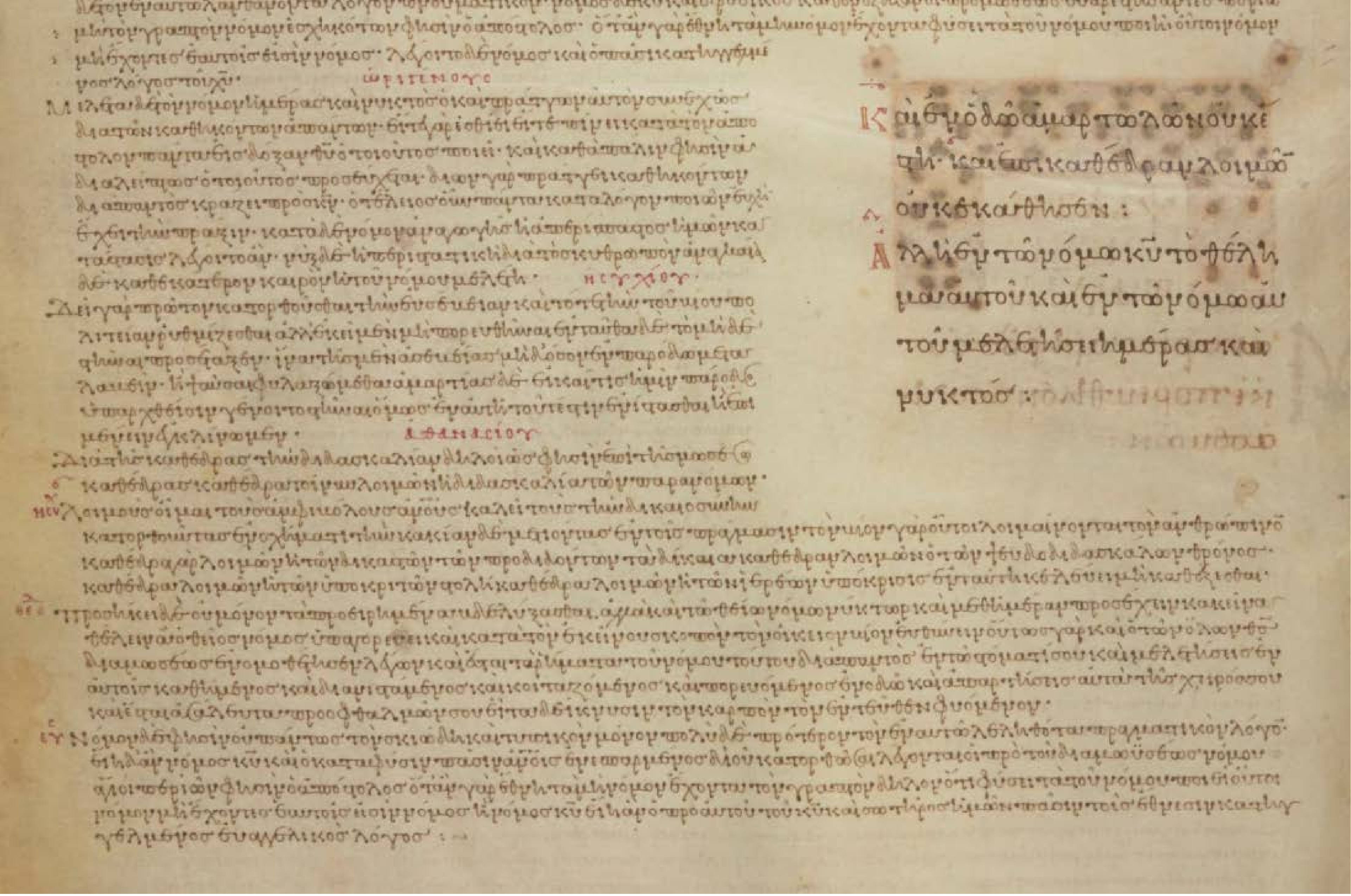
Καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη· καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ ἐκάθισεν :

Ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ κυ̅ τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός :

Fol. 8v mit Ps 1,1b-2 und Origenes / Hesychius / Athanasius

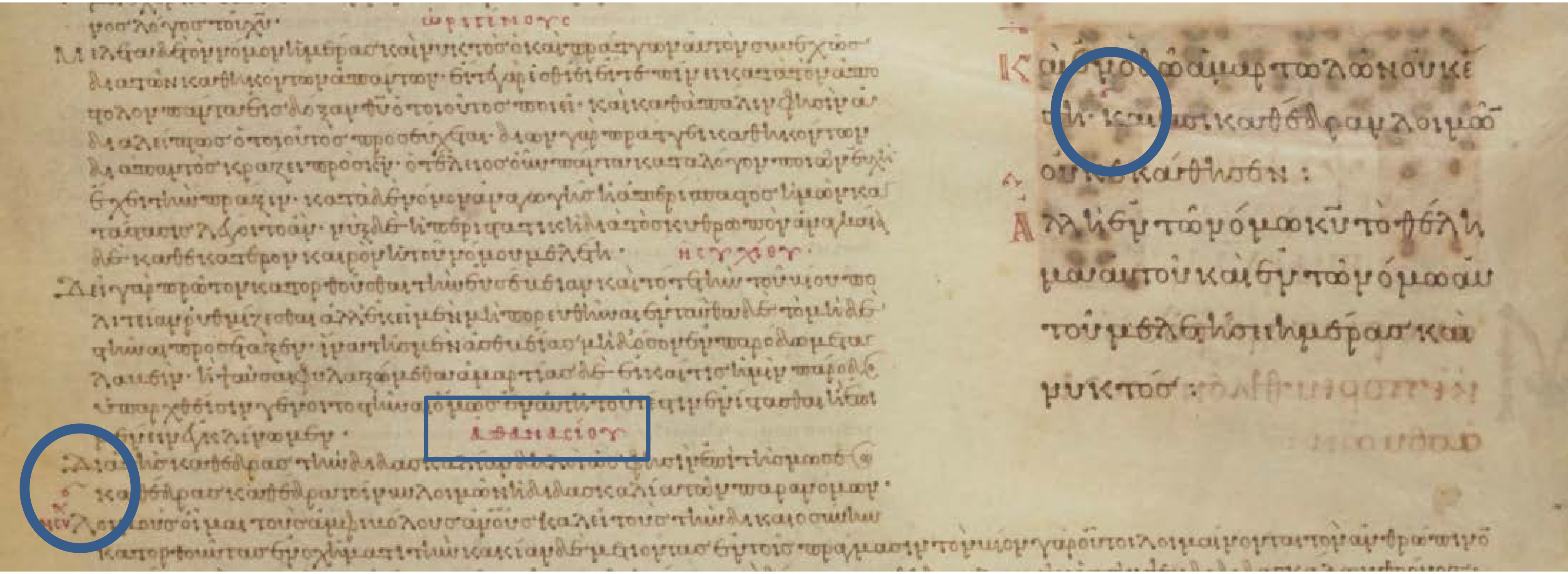

Kleine Symbole weisen die zitierten Auslegungen dem Bibelvers zu:

καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ ἐκάθισε / "Und nicht sitzt auf dem Stuhl der Seuche"

διὰ τῆς καθέδρας τὴν διδασκαλίαν δηλοῖ, ὡς φησιν· ἐπὶ τῆς καθέδρασ Μωσέως. καθέδρα τοίνυν λοιμῶν ἡ διδασκαλία τῶν πονερῶν / Mit dem Stuhl weist er auf die Lehre, wie es heißt: „Auf dem Stuhl des Moses.“' (Mt 23,2). Der Stuhl der Seuche ist also die Lehre der Bösen.

Paris,
Supplement gr. 1157
(10.-11. Jh.)

(Typ 15 - Katene)

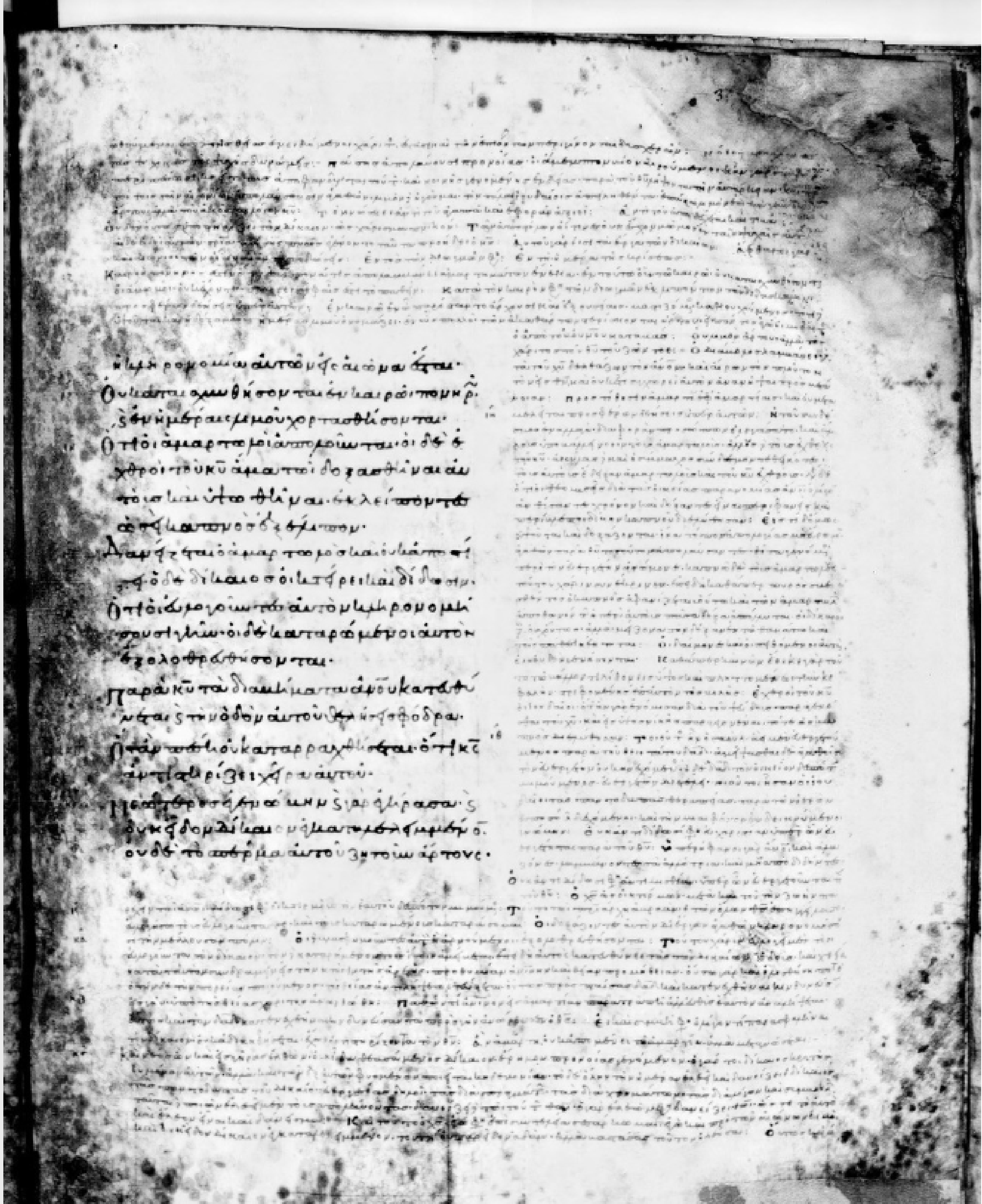

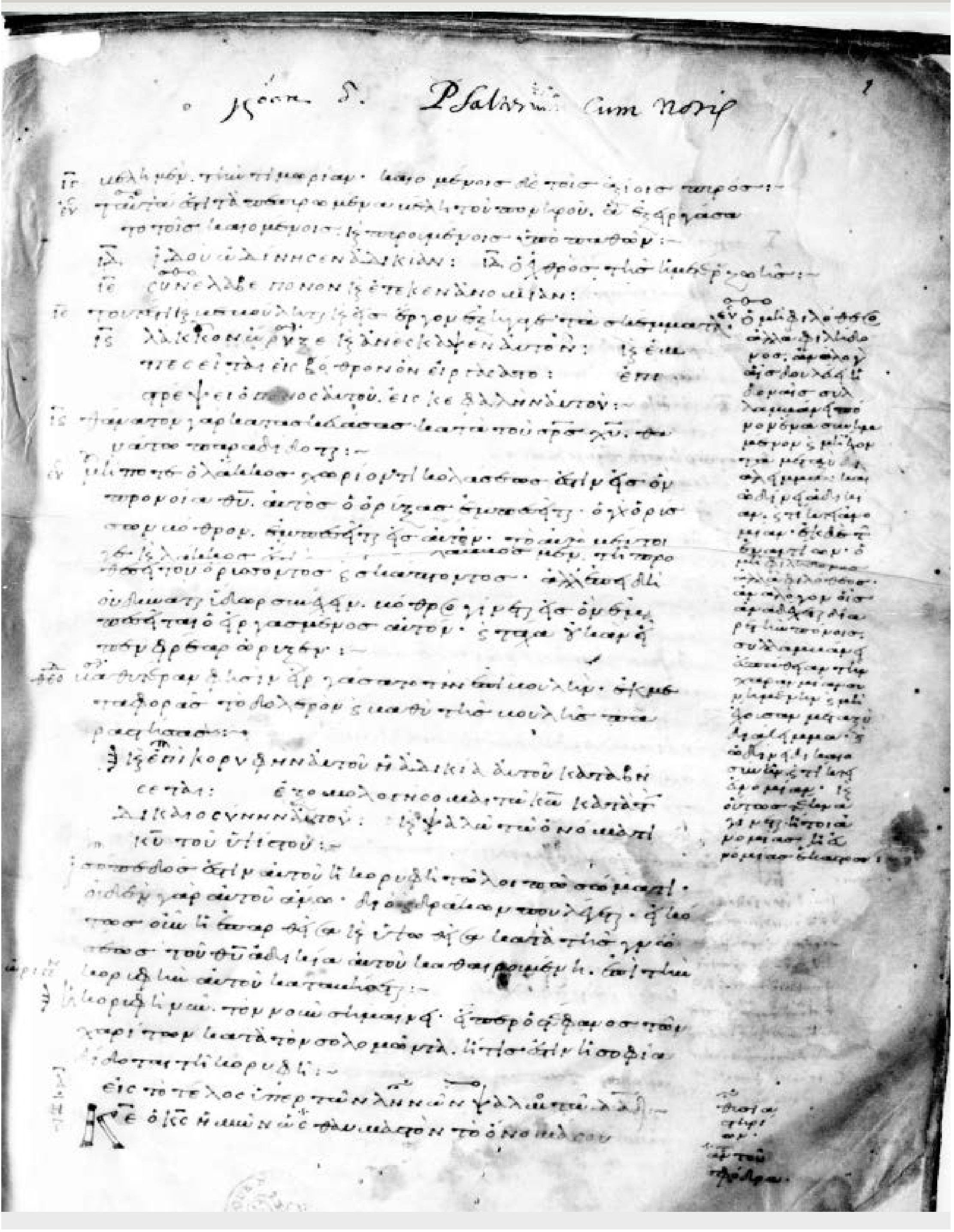

Codex Coislin.gr. 10
(10. Jh.)

(Typ 19 - Katene)

ab Ps 7,14b.

Bibeltext mit Kommentarauszügen darunter, mit Ergänzungen als Marginalie

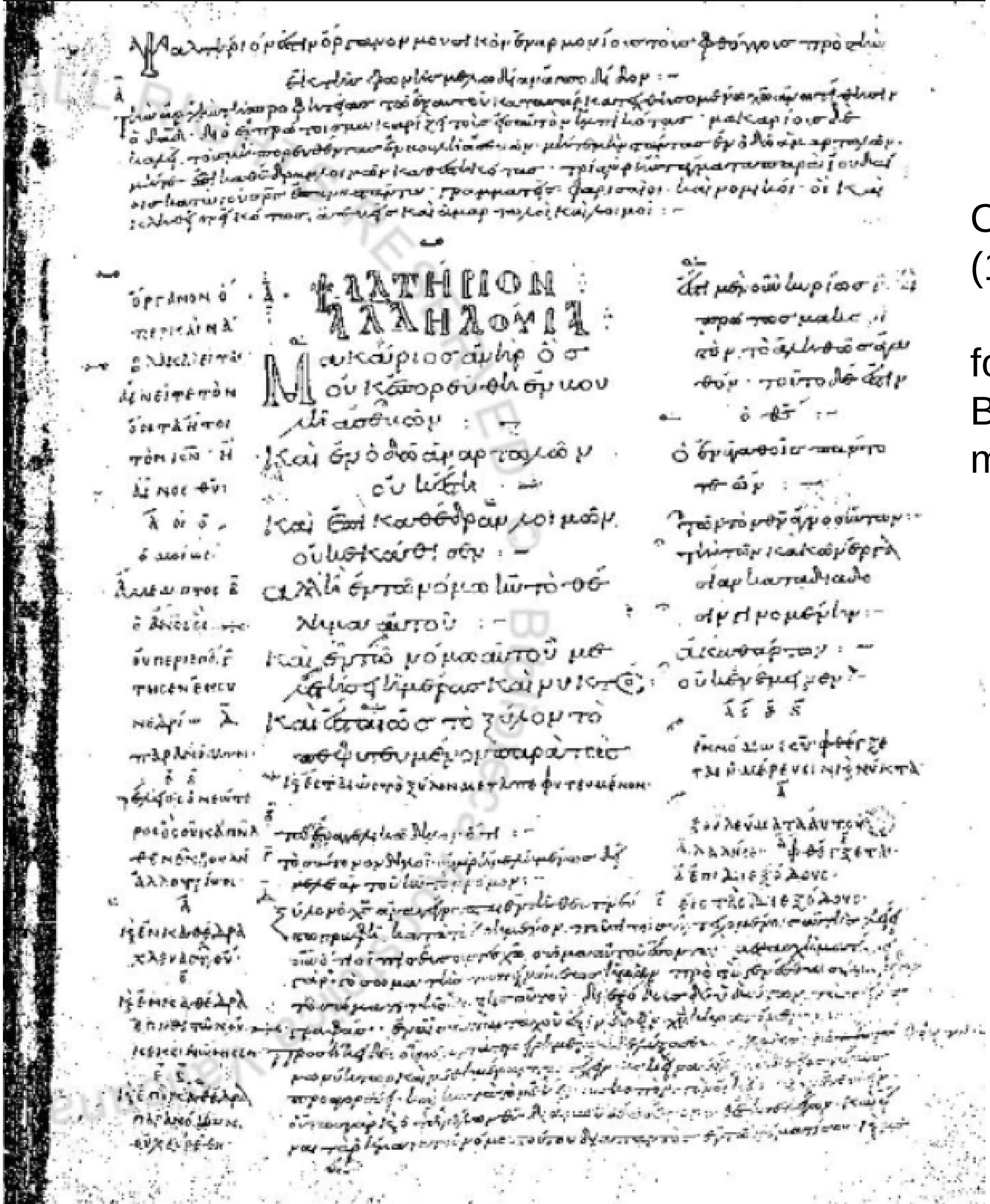

Codex Vat. gr. 754
(10. Jh.)

fol 37r:
Beginn der Psalmenkatene
mit Athanasius und Evagrius

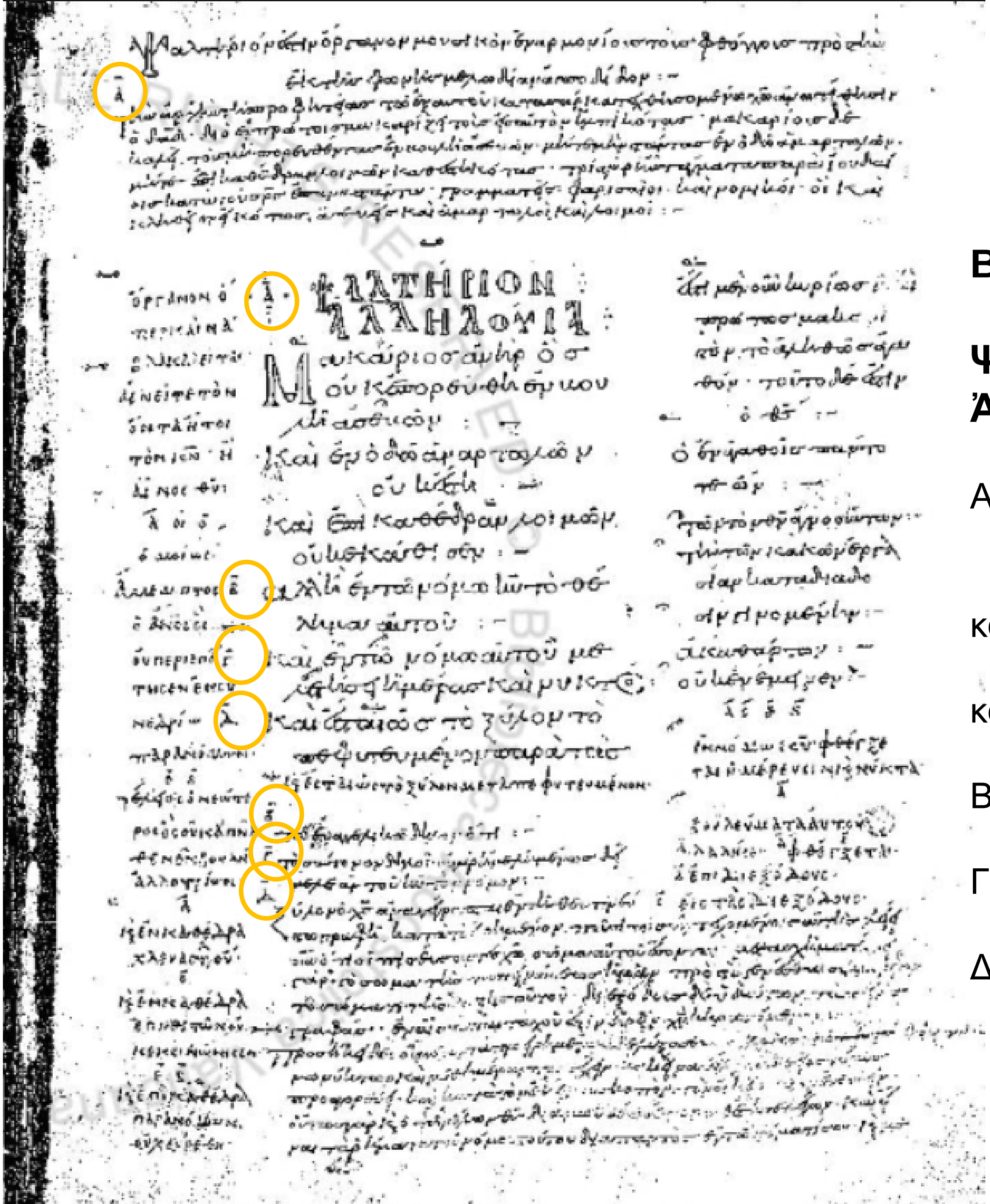

Codex Vaticanus gr. 754
(Typ 19)

Bibelverse:

Ψαλτήριον
Ἀλληλούια

Α` Μακάριος ἀνὴρ ὃς
οὐκ ἐπορεύθη ἐν βου-
λῇ ἀσεβῶν:
καὶ ἐν ὁδῷ ἁμαρτωλῶν.
οὐκ ἔστη·
καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν.
οὐκ ἐκάθισεν: –
Β´ ἀλλ᾽ ἢ ἐν τῷ νόμῳ κ(υρίο)υ τὸ θέ-
λημα αὐτοῦ: –
Γ´ καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ με-
λετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός:
Δ´ καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον τὸ
πεφυτευμένον παρὰ τὰς

Critical Edition View (Translation)

Mögliche Präsentationsmöglichkeit der Katenenüberlieferung

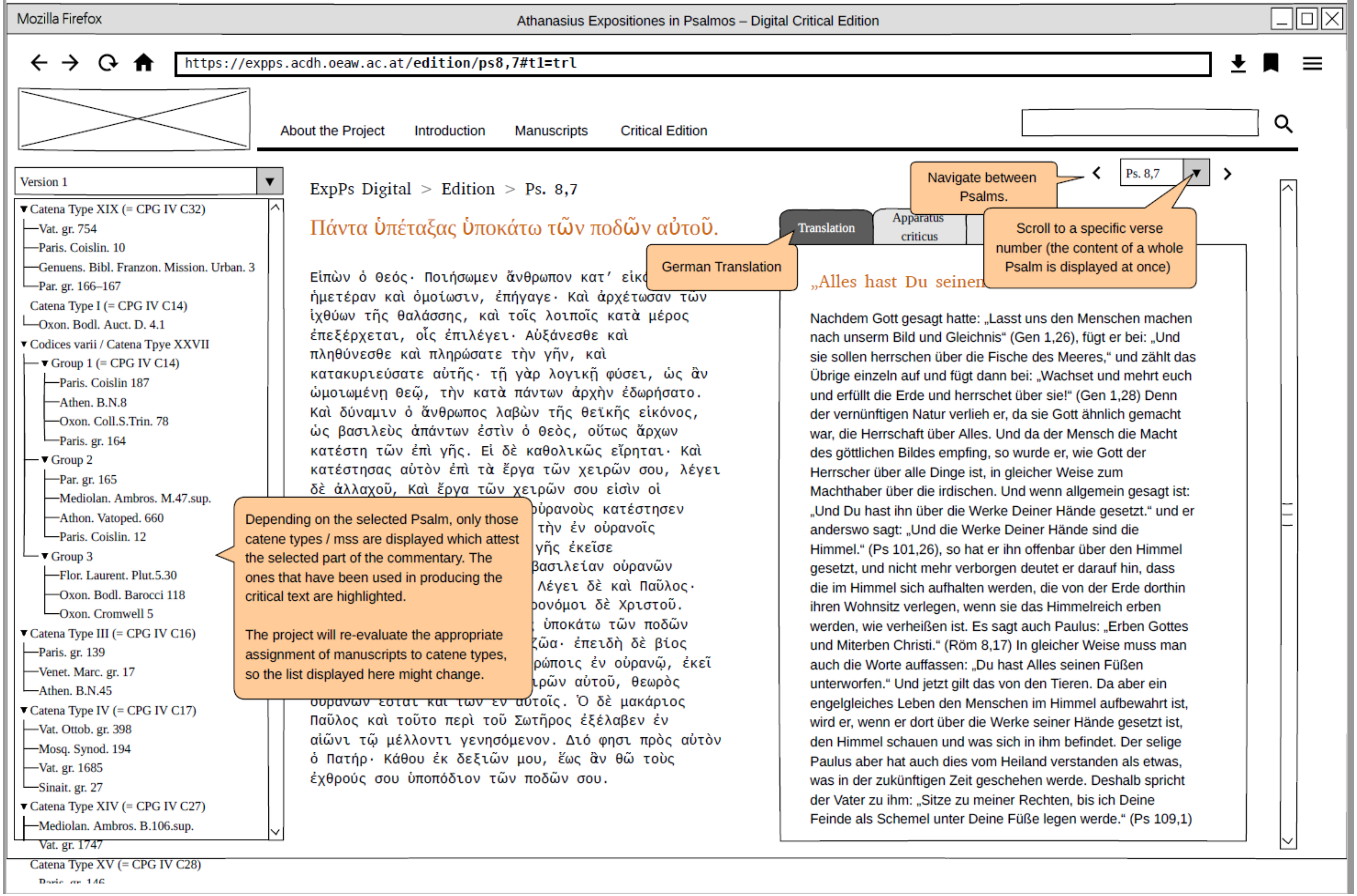

Catena Type View (single type)

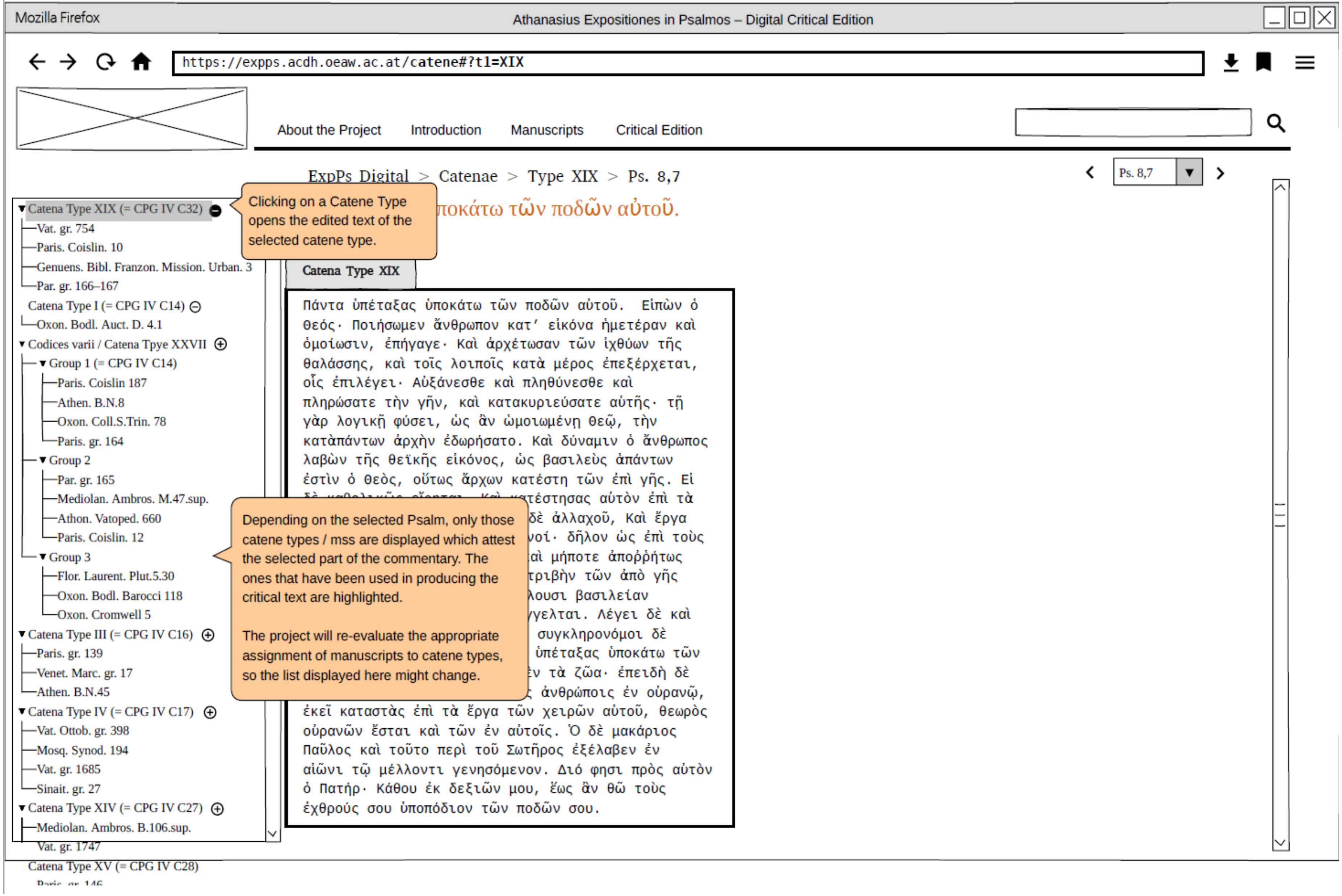

Critical Edition View (Apparatus Fontium)

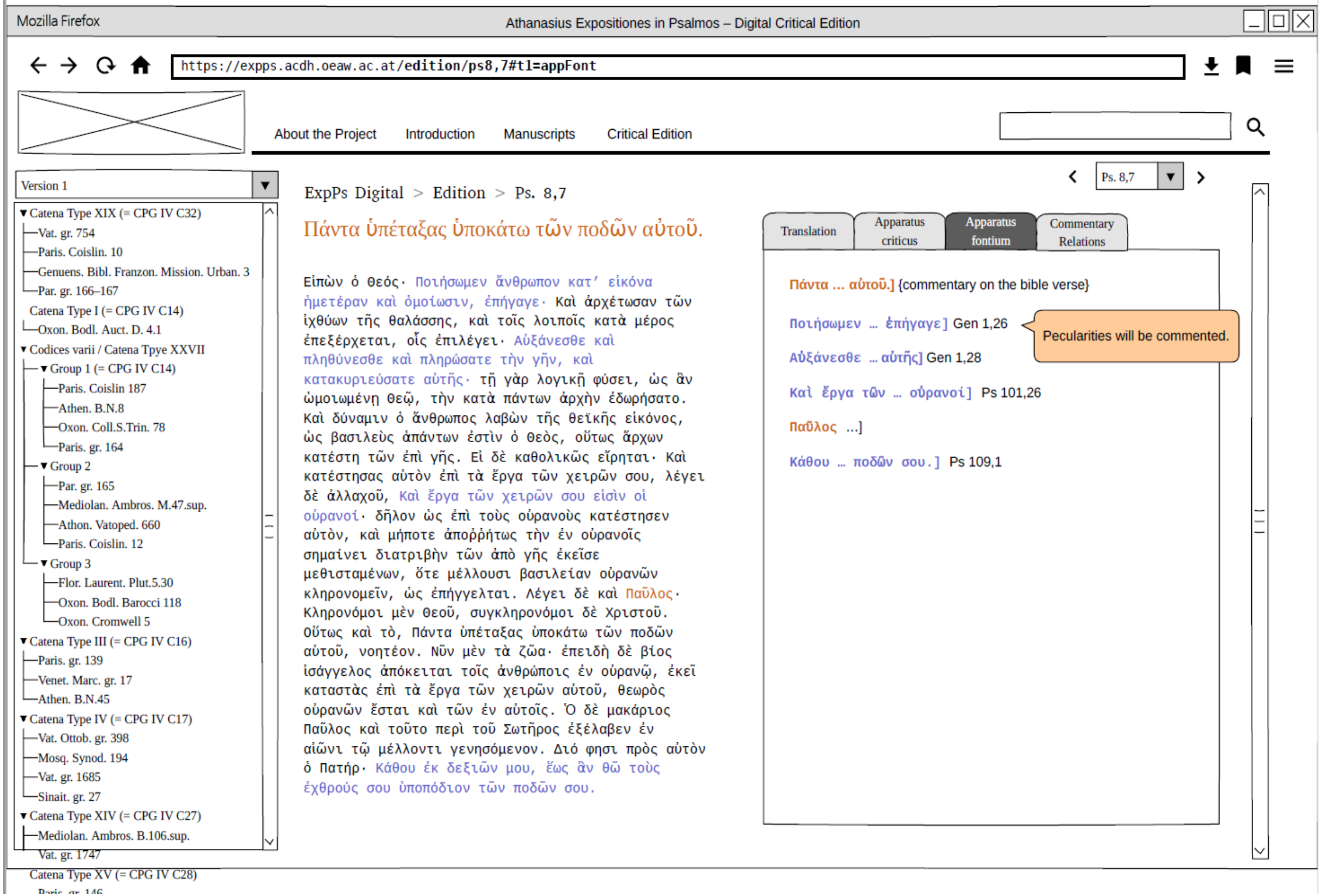

Critical Edition View (Apparatus Criticus)

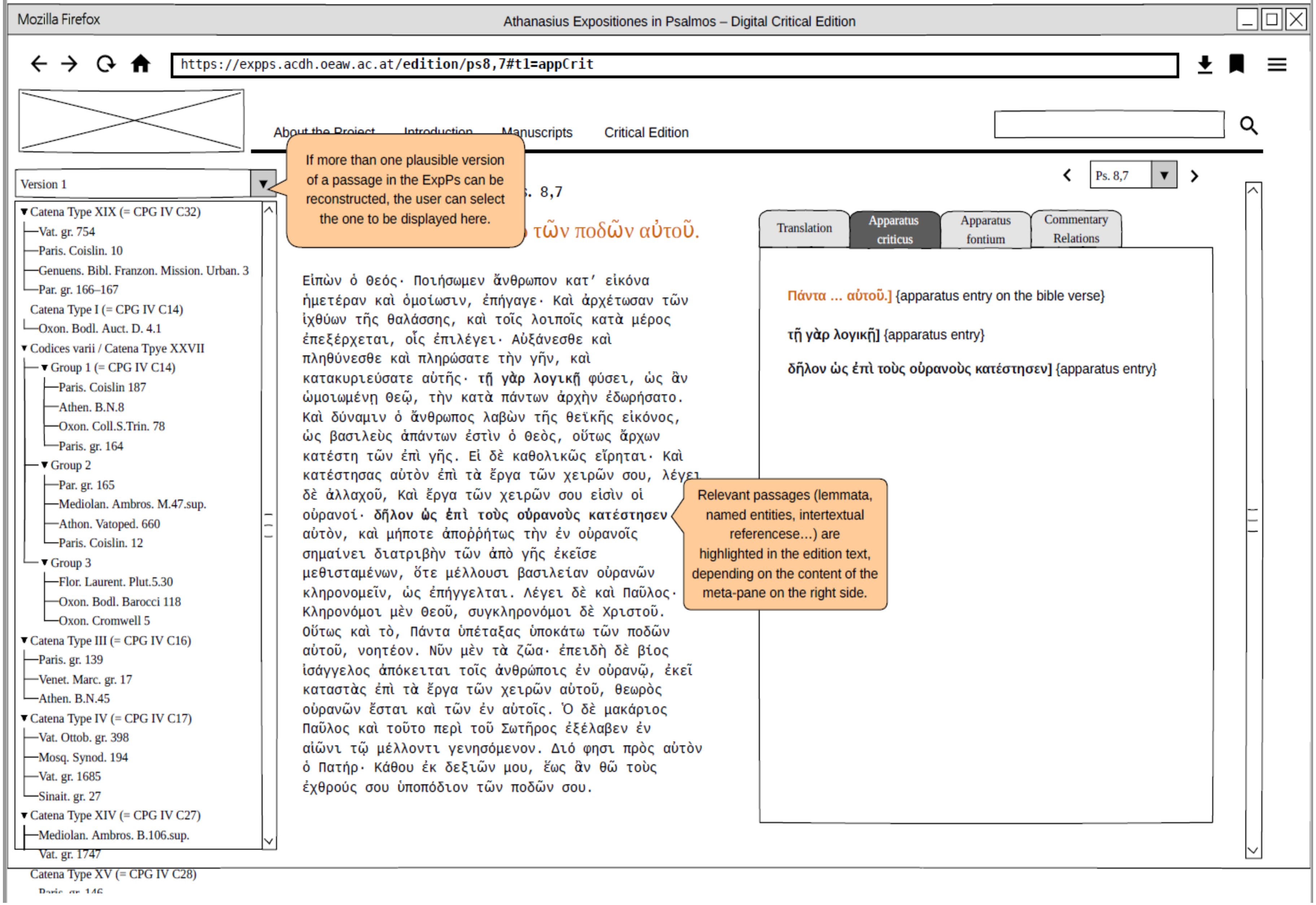

Manuscript View (Description)

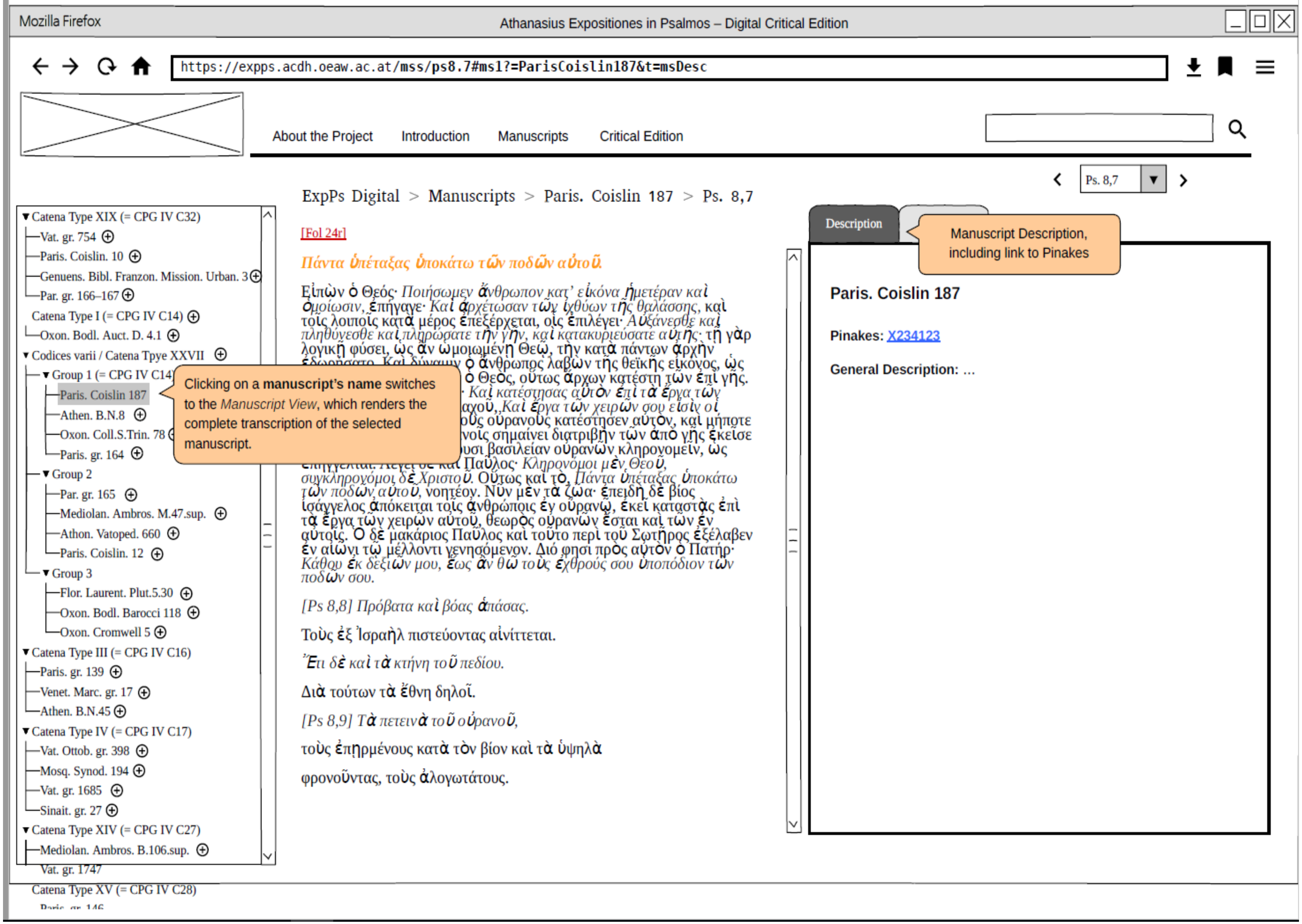

Manuscript View (Images)

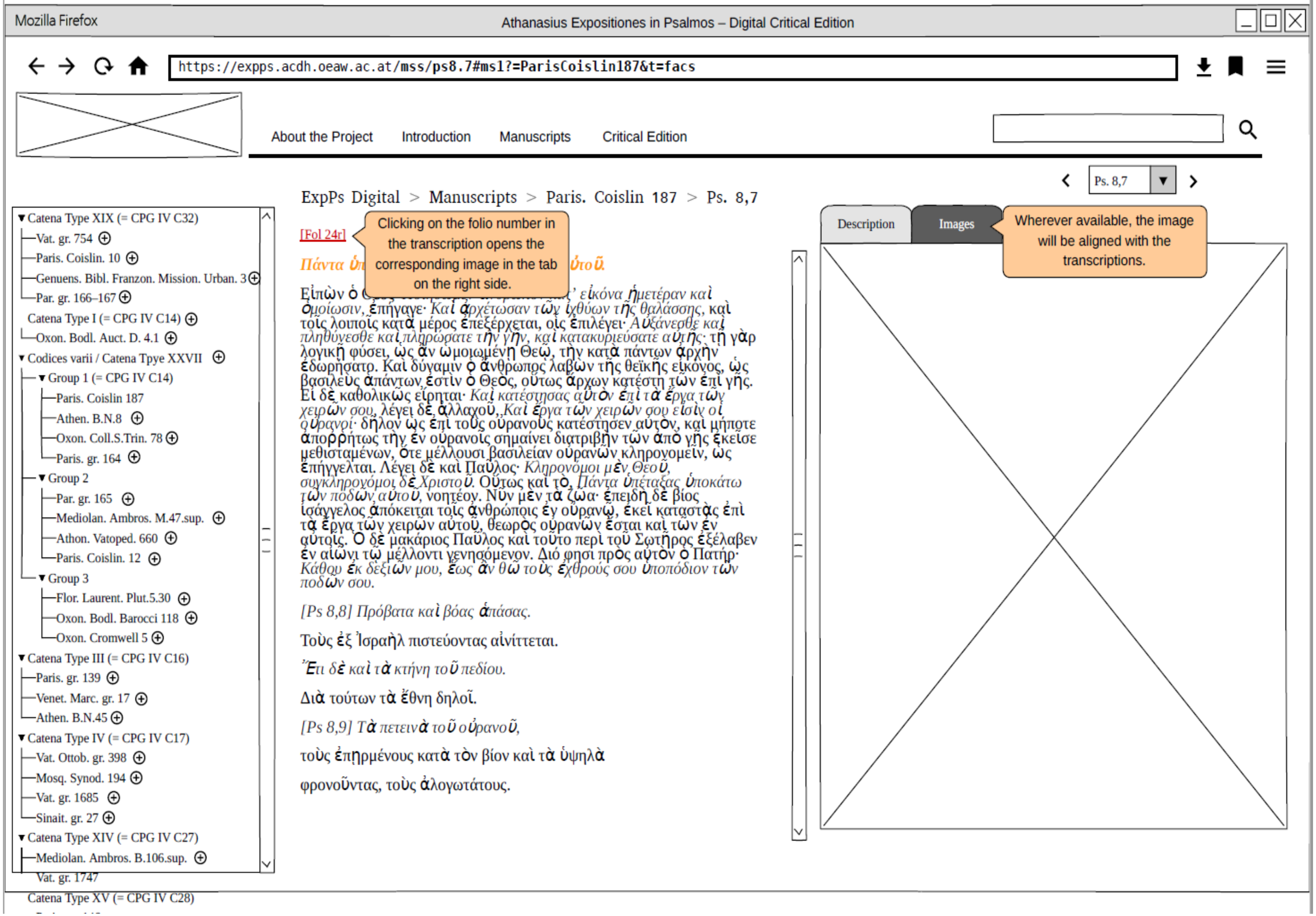

Manuscript View (Parallel View)

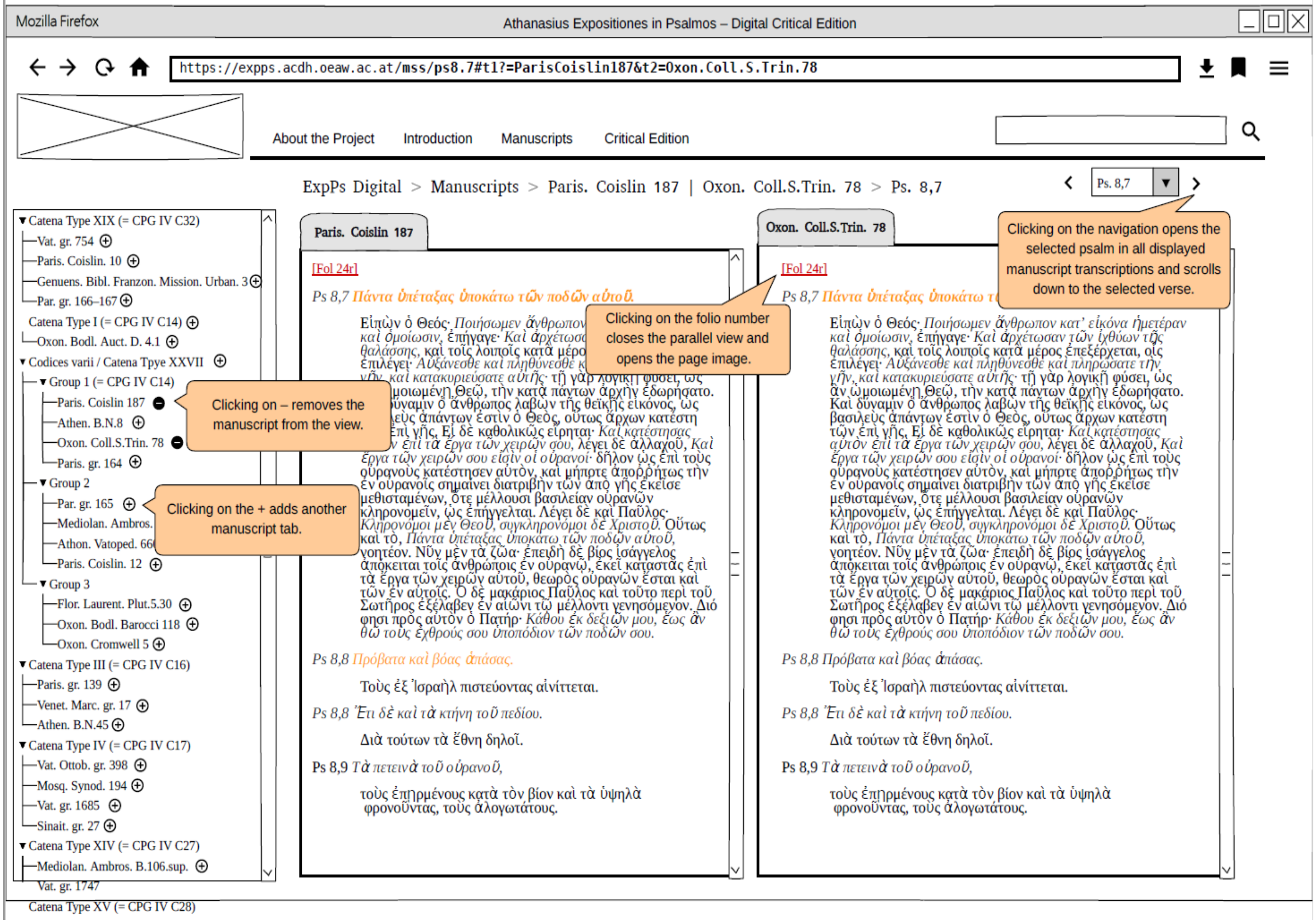

Catena Type View (2 types)

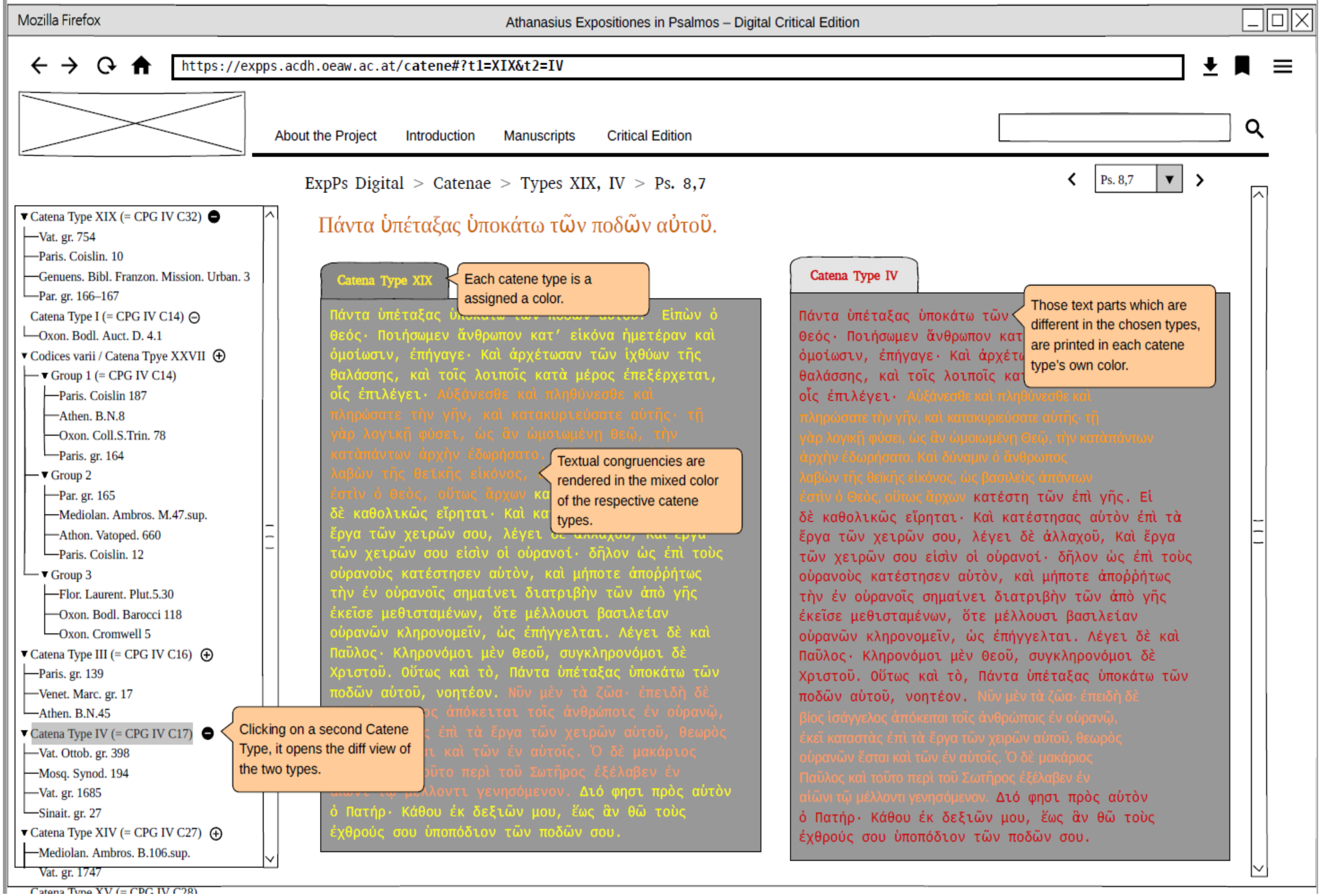

Mozilla Firefox

Athanasius Expositiones in Psalmos – Digital Critical Edition

https://expps.acdh.oeaw.ac.at/catene#I,IV,XIX

About the Project | Introduction | Manuscripts | Critical Edition

ExpPs Digital > Catenae > Ps.3,2

Ps. 23,1

- Catena Typus I
  - Oxon. Bodl. Auct. D.
- 4.1 Codices varii
  - Group 1 = CPG IV C14
    - Paris. Coislin 187
    - Oxon. Coll.S.Trin.
    - 78 Athen. B.N.8
  - Group 2
    - Paris. Coislin. 12
    - Athon. Vatoped. 660
    - Par. gr. 165
  - Group 3
    - Flor. Laurent. Plut.5.30
    - Oxon. Bodl. Barocci
    - 118 Oxon. Cromwell 5
- Catena Typus XIX = CPG IV C32
  - Vat. gr. 754
  - Paris. Coislin. 10
  - Par. gr. 166–167
- Catena Typus III = CPG IV C16
  - Paris. gr. 139
  - Venet. Marc. gr.
  - 17 Athen.
  - B.N.45
- Catena Typus IV = CPG IV C17
  - Vat. Ottob. gr. 398
  - Mosq. Synod. 194
  - Sinait. gr. 27
- Catena Typus XIV = CPG IV C27
  - Mediolan. Ambros. B.106.sup.
  - Vat. gr. 1747
- Catena Typus XV = CPG IV C28
  - Paris. gr. 146
  - Paris. Suppl. gr. 1157
  - Vat. gr. 1422
  - Athon. Lavra B.83

Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ· τῆς μιᾶς σαββάτων.

Catena Typus I

Εἰσ Τὸ Κατὰ Μάρκον Ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐκ τῆσ Εἰσ Αὐτὸν Ἑρμηνείασ τοῦ ἐν Ἀγίοις Κυρίλλου Ἀλεξανδρείασ.

Πολλων εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς, συνταξάντων ὑπομνήματα, ὀλίγων δὲ εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν, οὐδενὸς δὲ ὅλως, ὡς οἶμαι, εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ἐξηγησαμένου (ἐπεὶ μηδὲ μέχρι τήμερον ἀκήκοα, τοῦτο b πολυπραγμονήσας παρὰ τῶν σπουδὴν c ποιουμένων τὰ τῶν ἀρχαιοτέρων συνάγειν πονήματα) συνεῖδον τὰ κατὰ μέρος καὶ εἰς αὐτὸ εἰρημένα παρὰ τῶν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, συναγαγεῖν, καὶ σύντομον Ἑρμήνειαν συντάξαι.

Catena Typus IV

Εἰσ Τὸ Κατὰ Μάρκον Ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐκ τῆσ Εἰσ Αὐτὸν Ἑρμηνείασ τοῦ ἐν Ἀγίοις Κυρίλλου Ἀλεξανδρείασ.

Πολλων εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς, συνταξάντων ὑπομνήματα, ὀλίγων δὲ εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν, οὐδενὸς δὲ ὅλως, ὡς οἶμαι, εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ἐξηγησαμένου (ἐπεὶ μηδὲ μέχρι τήμερον ἀκήκοα, τοῦτο b πολυπραγμονήσας παρὰ τῶν σπουδὴν c ποιουμένων τὰ τῶν ἀρχαιοτέρων συνάγειν πονήματα) συνεῖδον τὰ κατὰ μέρος καὶ εἰς αὐτὸ εἰρημένα παρὰ τῶν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, συναγαγεῖν, καὶ σύντομον Ἑρμήνειαν συντάξαι.

Catena Typus XIX

Εἰσ Τὸ Κατὰ Μάρκον Ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐκ τῆσ Εἰσ Αὐτὸν Ἑρμηνείασ τοῦ ἐν Ἀγίοις Κυρίλλου Ἀλεξανδρείασ.

Πολλων εἰς τὸ κατὰ Ματθαῖον καὶ εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην τὸν υἱὸν τῆς βροντῆς, συνταξάντων ὑπομνήματα, ὀλίγων δὲ εἰς τὸ κατὰ Λουκᾶν, οὐδενὸς δὲ ὅλως, ὡς οἶμαι, εἰς τὸ κατὰ Μάρκον Εὐαγγέλιον ἐξηγησαμένου (ἐπεὶ μηδὲ μέχρι τήμερον ἀκήκοα, τοῦτο b πολυπραγμονήσας παρὰ τῶν σπουδὴν c ποιουμένων τὰ τῶν ἀρχαιοτέρων συνάγειν πονήματα) συνεῖδον τὰ κατὰ μέρος καὶ εἰς αὐτὸ εἰρημένα παρὰ τῶν διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, συναγαγεῖν, καὶ σύντομον Ἑρμήνειαν συντάξαι.

Codex Bodl. Auct. D.4.1 (951 AD; älteste überlieferte Katenen-HS mit „Athanasius“)

Illumination: König David (fol. 15v)